

กรอบหลักการ : โครงการติดตาม เฝ้าระวังโรคไข้หวัดสุกรในประเทศไทย

วัตถุประสงค์

เพื่อเฝ้าระวังและประเมินสถานการณ์โรคไข้หวัดสุกร

เป้าหมาย

สุ่มตรวจตัวอย่างจากสุกร จำนวน ๒๑,๕๕๐ ตัวอย่าง

ระยะเวลาดำเนินการ

ระหว่างวันที่ ๔ – ๒๙ พฤษภาคม ๒๕๕๒

วิธีดำเนินการ

๑. การเฝ้าระวังเชิงรุก (Active surveillance)

๑.๑ การเฝ้าระวังทางอาการ

๑.๑.๑ ให้เครือข่ายเฝ้าระวังโรคในพื้นที่ เช่น อาสาพัฒนาปศุสัตว์ ดำเนินการเฝ้าระวังโรคโดยสอบถามลักษณะอาการสุกรป่วยหรือตายจากเจ้าของในระยะ ๒๑ วัน ที่ผ่านมา

๑.๑.๒ เมื่อทราบหรือพบสุกรป่วยโดยมีลักษณะน่าสงสัยโรคไข้หวัดสุกร ให้เจ้าหน้าที่สัตวแพทย์ ตรวจสอบ และเก็บตัวอย่างสิ่งคัดหลั่งจากโพรงจมูก (nasal swab) ส่งห้องปฏิบัติการ

๑.๒ การเฝ้าระวังทางห้องปฏิบัติการ

๑.๒.๑ การเฝ้าระวังในฟาร์มหรือแหล่งเลี้ยงสุกร

เป้าหมาย

๑) สุกรที่เลี้ยงในระบบฟาร์ม เป้าหมายจำนวน ๖๐ ฟาร์ม (๒๕ ตัวอย่างต่อฟาร์ม) รวมทั้งสิ้น ๑,๕๐๐ ตัวอย่าง

๒) สุกรของเกษตรกรรายย่อยที่ไม่ได้เลี้ยงเป็นระบบฟาร์ม จำนวน ๖๐ หมู่บ้าน (๒๕ ตัวอย่างต่อหมู่บ้าน) รวมทั้งสิ้น ๑,๕๐๐ ตัวอย่าง

๑.๒.๒ การเฝ้าระวังในโรงฆ่า

ให้เก็บตัวอย่างสารคัดหลั่งในหลอดลมสุกรจากโรงฆ่าสัตว์ จำนวน ๖๘๖ โรง (๓๐ ตัวอย่างต่อโรง) รวมทั้งสิ้น ๒๐,๕๕๐ ตัวอย่าง

๒. การเฝ้าระวังเชิงรับ (passive surveillance)

เป็นการตรวจวินิจฉัยโรคทางห้องปฏิบัติการตามปกติ จากตัวอย่างสัตว์ป่วยของ
เกษตรกร

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. ทราบสถานการณ์ของโรคไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ที่ระบาดในสุกรในประเทศไทย
๒. นำมาวางแผนในการกำหนดมาตรการควบคุม ป้องกัน เพื่อลดความเสียหายให้แก่เกษตรกร

ภาคผนวก

หลักการดำเนินการ

๑) สุกรที่เลี้ยงในระบบฟาร์ม

๑.๑) สุ่มโดยวิธี two-stage cluster sampling โดยจำแนกออกเป็นฟาร์มขนาดเล็ก (สุกร 50 – 499 ตัว) ขนาดกลาง (สุกร 500 – 4,999 ตัว) และขนาดใหญ่ (สุกรมากกว่า 5,000 ตัว)

๑.๒) หน่วยตัวอย่างปฐมภูมิ (primary sampling unit) คือฟาร์มสุกร และหน่วยตัวอย่างทุติยภูมิ (secondary sampling unit) คือสุกรภายในฟาร์ม

๑.๓) ตัวแทนของฟาร์มสุกรแต่ละขนาด จะถูกสุ่มโดยวิธี simple random sampling และภายในฟาร์มที่ถูกสุ่ม จะสุ่มเลือกจำนวนประชากรสุกรที่เป็นตัวแทนของฝูง

๑.๔) ดำเนินการสุ่มเก็บตัวอย่างสิ่งคัดหลังจาก โพรงจุมก เพื่อส่งตรวจวินิจฉัยยังห้องปฏิบัติการที่รับผิดชอบต่อไป

๒) สุกรของเกษตรกรรายย่อยที่ไม่ได้เลี้ยงในระบบฟาร์ม

๒.๑) สุ่มโดยวิธี two-stage cluster sampling โดยหน่วยตัวอย่างปฐมภูมิ (primary sampling unit) คือหมู่บ้าน และหน่วยตัวอย่างทุติยภูมิ (secondary sampling unit) คือสุกรภายในหมู่บ้าน

๒.๒) หมู่บ้านที่มีการเลี้ยงสุกรจะถูกสุ่มโดยให้หมู่บ้านที่มีจำนวนสุกรมาก มีโอกาสจะถูกเลือกมากกว่าหมู่บ้านที่มีจำนวนสุกรน้อย (proportional-to-size sampling) และภายในหมู่บ้านที่ถูกสุ่ม จะสุ่มเลือกจำนวนประชากรสุกรที่เป็นตัวแทนของฝูง

๒.๓) ดำเนินการสุ่มเก็บตัวอย่างสิ่งคัดหลังจาก โพรงจุมก เพื่อส่งตรวจวินิจฉัยยังห้องปฏิบัติการที่รับผิดชอบต่อไป